

RYR, 22.11.11

RIL-Seniorien valokuvanäyttely "Silta valokuvaan".

Silta valokuvaan

Suomen Rakennusinsinöörien Liiton RIL-Seniorien
valokuvaharrastajat:

Gunnar Bärlund, Henri Janhunen, Pipsa Poikolainen,
Markku Leppävuori, Jarmo Talonen, Risto Ylä-Rautio

Näyttelykuvia Sanomatalon
Käytävägalleriassa 18.-30.10.2011

Syksyllä 2010 heräsi RIL-Seniorien johtoryhmässä ajatus järjestää valokuvausta harrastavien seniorien valokuvanäyttely. Näyttelyn koordinaattoriksi sovittiin johtoryhmästä Risto Ylä-Rautio. Arvokasta apua järjestelyissä hän sai luokkatoveriltaan Jarmo Taloselta. Kevään 2011 ensimmäisissä Seniorikuulumisissa pyydettiin ilmoittautumisia senioreilta, jotka halusivat osallistua kuvillaan näyttelyyn. Vuoden 2000 RILin matrikelissa n. 30 henkilöä oli ilmoittanut erääksi harrastukseen valokuvauksen. Alustavia ilmoittautumisia saatiin n. 10:ltä, mutta osa ilmoittautuneista vetäytyi ja näyttelyn kuvaajaryhmäksi muodostui Gunnar Bärlund, Henri Janhunen, Pipsa Poikolainen, Markku Leppävuori, Jarmo Talonen ja Risto Ylä-Rautio.

Näyttelypaikaksi varattiin Sanomatalon käytävägalleria, joka osoittautuikin erinomaiseksi valinnaksi. Kaksipuolisia kuva-taustoja oli tilassa kuusi, joten kullakin kuvaajalla oli käytössään omat kuvataustansa, joihin arvioitiin voitavan ripustaa kunkin kuvaajan kymmenisen kuvaa. Sovittiin, että noin puolet kuvista esittäisi rakentamista tai rakennettua ympäristöä ja puolet kuvista vapaita aiheita. Espoolaisilta valokuvakerhoilta oli saatu varatuksi näyttelyyn lainakehykset. Näyttelyn kustannusarviossa oli huomioitu, että kuvaajat vastaavat itse kuvien painamiseen liittyvistä kustannuksista. Kuvanvalmistamo Color-Kolmiolta saatiin hyvät alennukset korkealuokkaisista tulosteista, samoin kuin paspartoutit tehneeltä Rimix Oyiltä.

Kuvaajien kesken järjestettiin kevään kuluessa tapaamisia, joissa pyrittiin sopimaan mm näyttelyn nimi ja julisteessa käytettävä kuva. Nimeksi sovittiin koordinaattorin ehdotus " Silta valokuvaan" ja kuvaksi Henri Janhusen Riian siltaa esittävä kuva. Tapaamisissa sovittiin myös tiedottamisesta näyttelystä ja näyttely huomioitiinkin mm HS:n NYT-liitteessä, Kameralehdessä, Rakennustekniikka-lehdessä, Suomalaisella Klubilla ja RILin tiedotteissa. Näyttelyyn varatun tilan vapauduttua kuvaajat kokoontuivat ripustamaan Ritva Solasaaren hankkimat näyttely-julisteet, kuvaajaesittelyt ja kuvat. Näyttelyn avaajaksi oli saatu Helsingin Sanomien kulttuuritoimituksen uusi esimies Jaakko Lyytinen, joka olikin paneutunut tehtäväänsä erinomaisesti, hänen puheensa seuraavassa:

Valokuva on jokamiehen taidetta

Helsingin Sanomien kulttuuritoimituksen esimiehen Jaakko Lyytisen puhe RIL:n seniorien valokuvanäyttelyn avajaisissa 17.10.2011 Sanomatalossa.

Arvoisat kutsuvieraat, minulla on ilo avata tämä Suomen Rakennusinsinöörien liitto ry:n RIL-seniorien Silta valokuvaan -näyttely Sanomatalossa. Esillä on kuutisenkymmentä teosta kuudelta kuvaajalta, ja kuvien aiheena on rakennettu ympäristö, rakentaminen sekä kuvaajien valitsemat muut aiheet. Tässä kädessäni on yksi näyttelyn kuvista. Kun katsoin näyttelyn hienoja kuvia etukäteen, jostain syystä tämä yksi kuva jäi verkkokalvoilleni. Hyvä kuva synnyttää assosiaatioketjun.

Jostain kuvasta syystä mieleeni tuli eräs olutmainos. Mainoksessa mies maalaa pellolla taulua, aurinko porottaa julmasti. Mies saa taulun valmiiksi, ja raahustaa läheiseen tavernaan. Hän katsoo anovasti isäntää, ja osoittaa isoa olutlasia. Isäntä pyytää maksua, mutta miehellä ei ole rahaa. Isäntä pyytää miestä näyttämään maalaamaansa taulua. Isäntä katsoo sitä ja tuhahtaa. Hän täyttää pienen tuopin oluella, ja ripustaa taulun tavernan seinälle. Seuraavaksi kuva laajenee. Seinällä on Vincent van Goghin keskeinen tuotanto.

Tämän valokuvan nimi on Puut rypselpellossa ja sen on ottanut Gunnar Bärlund. Hän kertoi minulle ottaneensa kuva Dresdenin lähellä, pokkarikamerallaan. Hän oli Saksassa tyttärensä luona ja havaitsi retkellä tämän upean maiseman. Kuvasta tuli mieleeni van Gochin kuuluisa maalaus Mulperipuusta. Toisaalta siinä on muistumia van Gochin peltomaisemista.

Monet hienot kuvat syntyvät nykyään kuten Gunnar Bärlundin otos. Kun pyöräilin tänä aamuna töihin, minun oli pakko pysähtyä. Töölölahti kimalteli viistossa aamuauringossa. Joutsenpariskunta lipui majesteettillisena pitkin tyyntä pintaa. Kaivoin kännykkäni esiin ja otin kuvan. Pyöräilylasini olivat niin huurussa, ettei siitä valitettavasti tullut mitään.

Flickr-kuvapalvelussa, yhdessä netin suosituimmista, on yli kuusi miljardia valokuvaa. Useimmat meistä kulkevat koko ajan kamera mukana. Kännykkäkamera on hetkessä kädessä, kun vastaan tulee jotain ikuistettavaa. Klik. Tai pokkarikamera povitaskussa, kuten Gunnar Bärlundilla. Käytän itse juttumatkoilla pokkarikameraa muistikirjana. Teen visuaalisia muistiinpanoja, jotta osaan kertoa tarkasti siitä, mitä olen havainnut. Olen itse ottanut viidessä vuodessa noin 10 000 valokuvaa. Suurin osa lapsistani. Mutta myös yritelmiä maisemista, valaistuksista, kesäillan kajosta. Kateellisena voin katsella näitä tämän näyttelyn töitä, jotka eivät ole jääneet yritelmiiksi. Silti jokainen tämänkin näyttelyn kuvaaja on varmasti välillä tyytymätön. Onnistunut kuva on vaatinut satoja vähemmän onnistuneita. Ja monen mielestä se täydellinen kuva on edelleen ottamatta.

Leonardo da Vinci sanoi kerran, että kuva edustaa totuutta, kun taas sana liittyy valheeseen ja kuvitelmiin. Itse edustan sanaa, olen lehtimies. En ole siis aivan mieltä da Vincin kanssa, mutta hänellä on pointtinsa. Eilen ilmestyneessä Helsingin Sanomien sunnuntainumerossa oli 129 valokuvaa. Siis toimituksellista kuvaa, en laskenut mukaan mainoksia tai lukijoiden omia ilmoituksia.

HS:ssa sunnuntaina julkaistut 129 kuvaa kertovat siitä, että valokuvan merkitys on kasvanut. Tein huvikseni vertailun ja laskin, montako kuvaa tasan kymmenen vuotta sitten ilmestyneessä sunnuntain HS:ssa oli. Niitä oli 85 kappaletta. Kuvien määrä on kasvanut siis yli 50 prosenttia.

Mitä lehtikuvat kertovat? Ne kertovat dramaattisista hetkistä. Mielenosoituksista, sodasta, politiikan kulisseista ja tiukoista väännöistä. Mutta ne kertovat yhä enemmän myös tavallisten ihmisen elämästä, arjesta, suruista ja iloista. Lehtikuvat tallentavat meille tätä hetkeä, sitä miltä Suomi näytti syksyllä 2011. Mutta valokuvaus on myös ja ennen kaikkea Jokamiehen taidetta. Dokumentoimme omaa ja läheistemme tärkeitä hetkiä ja arkista elämää. Huikeita maisemia ja valaistuksia. Vaikuttavia siltoja ja arkkitehtuuria. Rakentamista. Hyvä kuva sisältää tarinan. Aivan kuten Gunnar Bärlundin kuva.

Haluan lopuksi näyttää teille vielä yhden kuvan viime sunnuntain HS:sta. Kuva on amerikkalaisen Diane Arbusin New Yorkin Central Parkissa vuonna 1962 ottama teos, jolle hän antoi nimen *Child with a toy hand grenade in Central Park. Lapsi leikkikäsikranaatin kanssa Keskuspuistossa*. Kuva on ikoni, yksi Arbusin tunnetuimmista. Se kuuluu 1900-luvun valokuvataiteen kaanoniin. Se on nähty monessa paikassa, mutta kuinka moni on tiennyt, kuka kuvan poika on ja miksi hän näyttää niin ahdistuneelta. Avustajamme Pihla Hintikka selvitti kuvan tarinan. Siinä on seitsemänvuotias Colin Wood, joka viettää aikaansa New Yorkin Central Parkissa. Oli vuosi 1962 ja Wood pyöritteli käsissään leikkikranaattia. Hän tuntee itsensä yksinäiseksi äitinsä ja isänsä, tennispelaaja Sidney Woodin, eron keskellä. Diane Arbus bongasi Woodin ja pyöri pojan ympärillä, jotta löytäisi parhaan kuvakulman.

”Pian Wood turhautui. Hän puristi kranaatin nyrkkiinsä ja irvistää ilmeen, jonka on nähnyt sotaelokuvissa. Tai ehkä Arbus provosoi hyperaktiivista poikaa. Kahdentoista tilannevedoksen sarjassa Wood poseeraa hymyillen kädet lantiolla. Kahdeksas otos erottuu joukosta. Siitä tulee yksi Arbusin kuuluisimmista kuvista.”

Olen aina välillä kadehtinut valokuvaajia. Voin vangita tarinan, kertoa sen monella tavalla, yrittää koskettaa ihmisiä, mutta kuvaaja voi toisinaan tehdä saman asian paljon tehokkaammin. Klik. Juuri oikea hetki.

Kiitos.

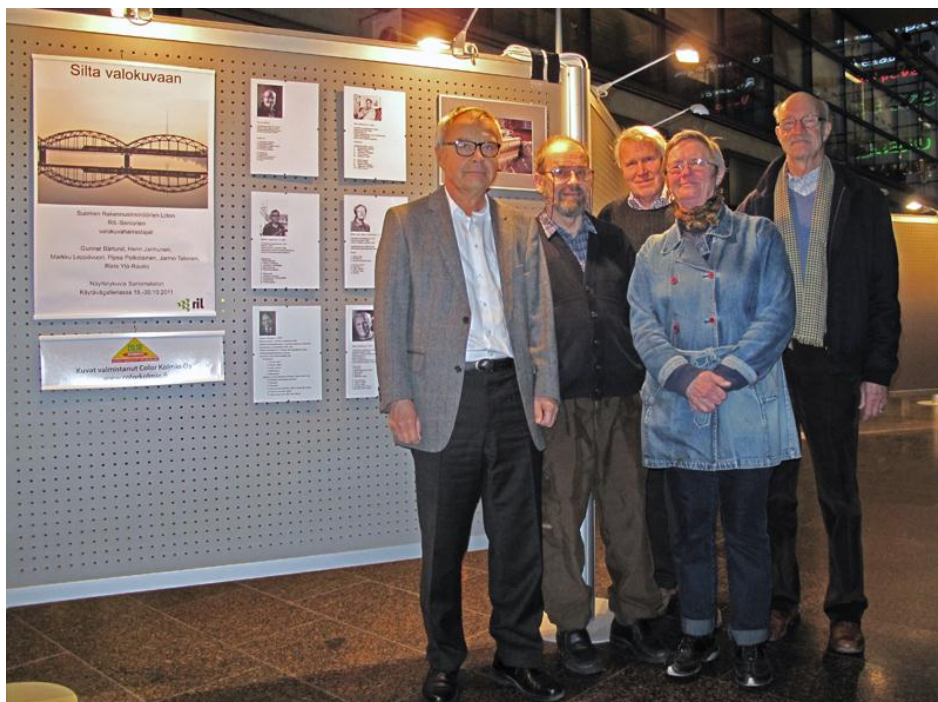
Ohessa Jaakko Lyytisen huomioima Gunnar Bärlundin valokuva sekä kuva avajaistilaisuudesta.

Kuvaajien kanssa oli sovittu, että käymme tarkastamassa näyttelyn kunnon päivittäin. Niin tehtiinkin, ja käyntien yhteydessä voitiin todeta, että satunnaiset ohikulkijat jäivät spontaanisti ihailemaan valokuvia ja heiltä kuultiin monia kiittäviä arviointeja. Jo ensimmäisen viikon lopussa esille asetettu vieraskirja täyttyi käyntimerkinnöistä, joiden joukossa esitetyt kommentit olivat myös positiivisia. Toinenkin vieraskirja täyttyi. Näyttelyn loppuessa nimiä kirjoihin oli kertynyt yli 1100 kpl. Kun läheskään kaikki eivät vieraskirjoihin nimiään kirjoittaneet, voidaan liioittelematta todeta, että kävijöitä oli tuhatmäärin. RIL-Seniorien syyskokous oli tarkoituksella järjestetty viereisen Postitalon auditorioon ja kokouksen lopuksi kokousväki tutustui kiinnostuneena näyttelyyn.

Avajaisten yhteydessä Risto Ylä-Rautio ehdotti Helena Soimakalliolle, että RIL voisi lunastaa minkä tahana näyttelykuvan RILille. Kuvaajien kanssa sovittiin, että saatu korvaus käytettäisiin yhteiseen päätöslounaaseen. Näin tehtiinkin ja lounasta kokoonnuttiin nauttimaan Bellevue-ravintolassa.

Ohessa kuvaajat (Henri Janhunen puuttuu) näyttelyä purkamassa ja toisessa kuvassa nauttimassa lounastaan, jolloin kuvavalintaa ei vielä tiedetty.

RILin valinta kohdistui Henri Janhusen kuvaan "Kairo". Helena kuvasi valinnan perusteita seuraavasti:

"Kairo on sekä sommittelullisesti että teknisesti onnistunut kokonaisuus. Vaativista, voimakkaita valoja ja varjoalueita sisältävistä kuvausolosuhteista huolimatta kuvaaja on pystynyt vangitsemaan kairolaisen katuviilän ohikiitävän hetken visuaalisesti mielenkiintoisella ja tasapainoisella tavalla.

Katse kiinnittyy ensimmäisenä etualalla olevaan henkilöön kantamuksineen, mutta pian katsoja huomaa pohtivansa kuva-alueen ulkopuolisia tapahtumia ja henkilöitä, joiden varjot lankevat pölyiseen katuun. Kuva alkaa kertoa tarinaa, joka syventää se sisällön itse kuvaa laajemmaksi.

Esteettisesti kuva on moderni, jopa graafinen, vaikka kuvauskohde on tuhansia vuosia vanhasta rakennetusta ympäristöstä. Hiekan murrettut värit pehmentävät puhtaan valkoisen ja syvän mustan dialogia luoden kuvaan turvallisen tunnelman. Kuva elää ja kuvaa elämää samanaikaisesti.

Onnitteluni kuvaaja Henri Janhuselle erinomaisesta valokuvasta ja kaikille muillekin näyttelyssä mukana olleille hienoista kuvista ja onnistuneesta näyttelystä!"

Kuva koristaa RILin toimistossa kerhotilaan johtavaa sisäänkäyntiä.

Helenalta kuultiin, että RIL oli harkinnut mahdollisuutta lunastaa vielä muitakin kuvia käytettäväksi RILin tulevissa huomionosoituksissa. Nämä valinnat kohdistuivat Gunnar Bärlundin kuvaan "Porkkalan majakka", Henrin toiseen kuvaan "Turku " ja Risto Ylä-Raution kuviin " Fagervik" ja " Huurrelinnut".

Kun kaikilla kiinnostuneilla ei ollut tilaisuutta tutustua näyttelyyn, sovittiin ,että kuvat ovat vuoden loppuun asti nähtävissä netissä linkillä:

<https://picasaweb.google.com/100896539709862149284/SiltaValokuvaanSeniorienValokuvanayttely183010?authkey=Gv1sRgCOGhkJzbydTPIQE#>

Koko näyttelytapahtuma järjestelyineen oli kuvaajille mieluisa kokemus. Lämpimät kiitokset mukavasta yhteistyöstä kuvaajille ja kuvaajien puolesta kiitokset tuesta RILille ja RIL-Senioreille sekä kinnostuksesta näyttelykävijöil

Risto Ylä-Rautio